

STILESTIA

TRAMNEWS

Bezpłatny miesięcznik

Nr 12/33, grudzień 2013

Nakład: 10 000 egz.

ISSN 2299-2790

Nowy
wagon
w pełnej
kрасie
str. 8

str. 3

AKTUALNOŚCI

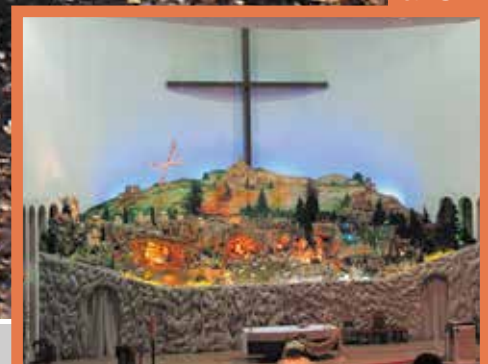
Naukowy jubileusz

str. 4-5

INWESTYCJE

To był intensywny rok

str. 6-7

PRZYSTANEK HISTORIA

W drodze do św. Franciszka

Jedźmy razem

Bogaty był program tegorocznych obchodów tramwajarskiego święta, powiązany z jubileuszem 115-lecia Elektrycznej Komunikacji Tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej. Święto uczciliśmy przede wszystkim poprzez organizację konferencji i debat poświęconych sprawom komunikacji zbiorowej. Wśród uczestników debat i konferencji znaleźli się samorządowcy, eksperci oraz przedstawiciele firm komunikacyjnych z wielu polskich miast. W trakcie spotkań merytorycznych podzielili się oni własnymi doświadczeniami i wiedzą, wsłuchując się także w informacje przekazane przez przedstawicieli naszej firmy. Taka forma obchodów jubileuszu będzie procentować w przyszłości, przynosząc wymierny, pozytywny efekt dla dobra pasażerów.

Pozytywne emocje towarzyszyły także pierwszemu oficjalnemu przejazdowi najnowszego nabytku Tramwajów Śląskich. Kurs techniczny niskopodłogowego wagonu typu Pesa Twist Step 2012 N zorganizowano 22 listopada br. Wagon po raz pierwszy zaprezentowany został publicznie w pełnej krasie, przyjmując na pokład zaproszonych gości i dziennikarzy. Udany pokaz stanowił dla nas kulminację obchodów jubileuszu śląskich tramwajów elektrycznych. Ten kończący się, wyjątkowy 2013 rok był dla Tramwajów Śląskich pracowity i owocny. Cieszymy się postępami prac modernizacyjnych i tym, że nasze wysiłki są dostrzegane i doceniane. Dowodem na to, jest przyznana przez Sejmik Województwa Śląskiego Złota Honorowa Odznaka za Zasługi dla Województwa Śląskiego, a także Złoty Certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play”, którym Spółka uhonorowana została przez Krajową Izbę Gospodarczą po raz trzeci z rzędu.

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia i zbliżającego się nowego roku wszystkim Państwu - czytelnikom Silesia Tram News, pasażerom i sympatykom Tramwajów Śląskich serdecznie życzę radosnych, pogodnych i zdrowych Świąt Bożego Narodzenia, spędzanych w gronie najbliższych. Życzę, by ten szczególny okres obfitował w życzliwość i wzajemne zrozumienie, a nadchodzący nowy 2014 rok przyniósł realizację planów i postanowień.

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

Mikołajowe tramwaje wozły pasażerów

To już tradycja, że 6 grudnia - w dzień ulubionego świętego wszystkich dzieci - Święty Mikołaj nie zapomniał o najmłodszych pasażerach tramwajów w naszej aglomeracji. Tramwaje Śląskie S.A. przygotowały na tę okazję specjalne mikołajowe wagony i sporą porcję słodkości!

Wzorem lat ubiegłych każdy z rejonów spółki Tramwaje Śląskie przygotował przejazd otwarty tramwajem specjalnym, w którym pasażerowie mogli spotkać Mikołaja. W Bytomiu święty Mikołaj prowadził zabytkowy wagon typu N kursujący na linii nr 38. W Zabrze Mikołaj również wybrał zabytkową „eNkę”, którym kursował na trasie z zajezdni przez Plac Teatralny, przystanek Park Pileckiego i Skansen Luiza z powrotem do zajezdni.

W Zagłębiu świętego Mikołaja można było spotkać w tramwaju kursującym od zajezdni w Będzinie, przez Dąbrowę Górniczą, Gołonóg, Będzin, Sosnowiec i Czeladź. Na Mikołaja można było liczyć również w Katowicach i Chorzowie. Te dwa miasta połączył tego dnia tramwaj kursujący z zajezdni w Zawodziu przez pl. Miarki i pętlę Słoneczną do Chorzowa, skąd przez Chorzów Batory i katowickie Załęże wrócił do centrum i zajezdni w Zawodziu.

Wszystkie dzieci, które 6 grudnia spotkały świętego Mikołaja w którymś z tramwajów specjalnych czekał słodki poczęstunek. Nikt też tego dnia nie egzekwował kasowania biletów w mikołajowych tramwajach.

Na tory wyjechały także specjalne wagony dla dzieci ze szkół i przedszkoli z Bytomia i Zabrze. Tu niespodzianek dla najmłodszych było jeszcze więcej. Porcję prezentów i słodkości przygotowało także Radio Fest. Tramwaj specjalny nie dość, że prowadzony był przez Mikołaja, to jeszcze służył jako obwoźne radiowe studio, skąd na żywo nadawany był program.

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:
Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny:
Waldemar Kosior

Druk:
Polskapresse Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Naukowy Jubileusz 115-lecia Elektrycznej Komunikacji Tramwajowej

O obchodzonym w tym roku Jubileuszu 115-lecia Elektrycznej Komunikacji Tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej pisaliśmy już na łamach Silesia Tram News w listopadzie, przybliżając nieco historię tramwajów na Górnym Śląsku i w Zagłębiu. Uroczyste obchody jubileuszu odbyły się pod koniec listopada w Zabrze.

Zdjęcia - Andrzej Zowada

Ważne jubileusze świętować można na różne sposoby. Tramwaje Śląskie postanowiły w dużej mierze oprzeć swój jubileusz na spotkaniach i debatach eksperckich. 21 listopada w Zabytku Kopalni Guido w Zabrzu, na poziomie 320, odbyła się konferencja naukowa i debata panelowa z udziałem teoretyków i praktyków komunikacji publicznej oraz przedstawicieli KZK GOP i władz samorządowych. O konkurencyjności przewozów tramwajowych w aglomeracji górnośląskiej mówił dr Jakub Halor - absolwent Katedry Transportu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Dr hab. inż. arch. Jacek Wesołowski z Instytutu Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej w swoim wystąpieniu szukał odpowiedzi na pytanie, czy strefy pieszo-tramwajowe są złem koniecznym, czy głównym walorem sieci tramwajowych. Z kolei dr inż. Bogusław Molecki, z Zakładu Logistyki i Systemów Transportowych Politechniki Wrocławskiej analizował rozwiązania z zakresu sterowania ruchem i ich wpływ na efektywność inwestycji tramwajowych. Po tych wystąpieniach nadszedł czas na debatę panelową, której wydzźwięk był jednoznaczny - mądrze projektowana i modernizowana sieć tramwajowa, jest skutecznym środkiem komunikacji publicznej, inwestowanie w który jest obowiązkiem władarzy miast. Pierwszy dzień

obchodów jubileuszu zakończyła uroczysta gala, w trakcie której wręczone zostały medale i odznaczenia wewnątrzzakładowe. Sama spółka Tramwaje Śląskie uhonorowana została przez Sejmik Województwa Śląskiego Złotą Honorową Odznaką za Zasługi dla Województwa Śląskiego.

Drugi dzień obchodów rozpoczęła konferencja pt. „Rozwój komunikacji publicznej przy wykorzystaniu środków pomocowych”, która odbyła się w zabrzańskim hotelu Diament. Gościem specjalnym konferencji był Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Adam Zdziebło, który skupiał się na przygotowywanej perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Prezes Tramwajów Śląskich S.A. Tadeusz Freisler i Prezydent Miasta Tychy An-

drzej Dziuba przedstawili stan realizacji Projektu pn.: „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. O dobrych europejskich wzorach rozwiązań w komunikacji publicznej, zwłaszcza tramwajowej i szansach rozwoju, jakie dają środki unijne mówili Paweł Szaciłło - Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych oraz Artur Perchel - Manager Regionu Europy Wschodniej Międzynarodowego Stowarzyszenia Transportu Publicznego.

Świętując jubileusz 115-lecia Elektrycznej Komunikacji Tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej, spółka Tramwaje Śląskie mocno postawiła na aspekt naukowy. - Jestem przekonany, że te nasze spotkania i rozważania przyniosą wymierny efekt, że będziemy potrafili korzystać z najlepszych wzorców europejskich jednocześnie eliminując błędy popełnione przez innych - powiedział prezes Zarządu Tramwajów Śląskich S.A. Tadeusz Freisler podsumowując jubileuszowe konferencje. Ostatnim elementem obchodów jubileuszu była prezentacja nowego tramwaju typu Pesa Twist Step, o którym piszemy na stronie 8 tego numeru Silesia Tram News.

(az)

To był intensywny rok

Dobiegający końca 2013 rok był dla spółki Tramwaje Śląskie przełomowy. Nasz wielki Projekt, którego realizacja do tej pory przebiegała głównie na deskach kreślarskich projektantów, w gabinetach urzędników i w naszych komputerach, wszedł energicznie na plac budowy. I to od razu w kilkunastu miejscach.

Zdjęcia: Daniel Janeczko

Dobiegają końca prace wzdłuż Parku Śląskiego.

Pierwsze, symboliczne wbicie łopaty było zwieńczeniem kilku lat intensywnych przygotowań, negocjacji, wielu emocji i nieprzespanych nocy. Prace budowlane przebiegają na niespotykaną do tej pory w naszym regionie skalę, obejmując powierzchnię niemal całej Aglomeracji Śląsko-

-Zagłębiowskiej. Po latach zastoju tabor Spółki przechodzi gruntowną modernizację, odnawiana jest infrastruktura, otwieramy się na nowe technologie, sukcesywnie zastępując stare rozwiązania nowymi - energooszczędnymi i ekologicznymi. Kupiliśmy również nowe niskopodłogowe

tramwaje! W kilku miejscach udało się już zakończyć prace, w większości trwających są one już dość mocno zaawansowane, niektóre zaś dopiero startują. Już dziś wiadomo, że nadchodzący rok 2014, będzie nie mniej pracowity od kończącego się, na co jesteśmy w pełni przygotowani.

WIADOMOŚCI Z PLACU BUDOWY

Większość prac przebiega zgodnie z harmonogramem.

Bytom:

- Wzdłuż ul. Łągowickiej oraz ul. Świętochłowickiej trwa montaż torowiska, budowa peronów przystankowych oraz nowej trakcji tramwajowej.

Chorzów:

- Na odcinku od przystanku Chorzów AKS – Chorzów Chopina od 9 grudnia br. wznowiliśmy ruch na obu przebudowanych torach. Trwają prace dostosowujące peron przystankowy do potrzeb osób niewidomych (sygnalizacja dźwiękowa i świetlna)
- Na skrzyżowaniu ul. Armii Krajowej z ul. Inwalidzką trwają prace związane z montażem rozjazdów, a od Świętochłowic do ul. BOWiD zakończono układanie płyt. Rozpoczęły się prace związane z montażem torowiska.

Katowice:

- Na odcinku od Żyrafy do Wejścia Głównego do WPKiW nowe torowisko jest gotowe, kończy się przebudowa sieci trakcyjnej, rozpoczęliśmy budowę peronu przystankowego „Wejście Główne”.
- Na całej długości ul. Obrońców Westerplatte w kierunku Szopieniec trwa betonowanie torowiska oraz montaż szyn. Równolegle trwa budowa kanalizacji teletechnicznej oraz sieci trakcyjnej.

- Na ul. Kościuszki w rejonie ul. Szeligiewicza oraz przy autostradzie A4 zabudowano tymczasowe rozjazdy technologiczne i ruch prowadzony jest tu po jednym torze. 16 grudnia br. rozpoczęły się prace przy demontażu starego torowiska.

Ruda Śląska:

- Pod wiaduktem na ul. Dworcowej wybetonowano płytę podtorową i planowany jest montaż szyn.
- Na skrzyżowaniu ul. Węglowej z Zabrzeńską odtwarzana jest nawierzchnia asfaltowa, a w wąwozie trwają prace przy umacnianiu i izolacji skarp.

Sosnowiec:

- Zakończyły się główne prace w torowisku wzdłuż ul. 3 Maja od ul. Żeromskiego do pętli Zagórze. Od 15 grudnia br. wznowiliśmy ruch tramwajowy do pętli. Rozpoczęliśmy już także kolejny etap robót w kierunku do centrum miasta, gdzie ruch odbywa się jednotorowo.
- Trwa budowa kanalizacji w rejonie rzeki Rawy w kierunku ul. Wiosny Ludów oraz prace remontowe na obiekcie mostowym.

Zabrze:

- Torowisko w ul. 3 Maja zostało dopuszczone do ruchu i 9 grudnia przywróciliśmy ruch tramwajowy.
- Na modernizowanym torowisku od ul. Knurowskiej do ul. Kondratowicza zakończono układanie płyt betonowych, równocześnie trwa betonowanie torowiska przy studniach kanalizacyjnych.

TABOR - MODERNIZACJA wagonów typu 105 N

Obecnie Tramwaje Śląskie S.A. posiadają i eksploatują 57 zmodernizowanych wagonów typu 105 N. Konsorcjum firm Modertrans i MPK Łódź zakończyło zlecony zakres prac.

Modernizacja wagonów prowadzona jest już tylko przez Zakład Usługowo Remontowy. Do zmodernizowania pozostało jeszcze 18 wagonów.

ZAKUP 30 szt. NOWEGO TABORU

Spółka PESA Bydgoszcz dostarczyła pierwszy nowy, niskopodłogowy tramwaj typu Twist Step 2012 N. Jego pojawienie się wywołało sporo emocji, gdyż do tej pory po torach Aglomeracji nie jeździł tak nowoczesny, ponad 30 metrowy, wagon. Po zakończeniu etapu szkoleń i testów, planujemy, że nowe tramwaje wyjadą na linie w drugim kwartale 2014 r.

Andrzej Bywalec
Dyrektor ds. inwestycji Tramwajów Śląskich
Pełnomocnik Zarządu ds. realizacji Projektu

Wszystkie wymienione w tekście inwestycje, związane z Projektem pn. *Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą* realizowanym przez Tramwaje Śląskie S.A., są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Między przystankami AKS a Chopina w Chorzowie Tramwaje kursują już po dwóch nowych torach.

Drugi nowy tor wbudowany w ul. Armii Krajowej w Chorzowie.

Budowa dwutorowej linii w Bytomiu wzdłuż ul. Łagiewnickiej i Świętochłowickiej.

Pl. Wolności w Katowicach – prace trwają już po stronie południowej.

W Sosnowcu tramwaje linii nr 15 jeżdżą już po nowym torowisku od skrzyżowania z ul. Żeromskiego do pętli w Zagórz.

W drodze do św. Franciszka

Klimzowiec to historyczna część miasta Chorzów, powstała na terenie dawnej gminy Dolne Hajduki. Dziś miejsce to kojarzy się zarówno z ważnymi wydarzeniami z przeszłości, jak i z nowoczesną architekturą mieszkalną. Wszyscy mieszkańcy wiedzą także, że właśnie tutaj znajduje się kościół św. Franciszka z Asyżu.

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególnie zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

Jak głosi tradycja, nad strumykiem wpadającym do rzeki Rawy wybudowany został w XVII wieku młyn, którego właścicielem był niejaki Stanisław Chrobok. Wokół młyna powstały wówczas i inne zabudowania gospodarcze, dające początek małej osadzie. Po śmierci Stanisława Chroboka młyn odziedziczył w 1766 r. jego syn Józef. Niestety, młyn spłonął w 1812 roku, a w pożarze zginął również jego właściciel. Tereny posiadłości młyńskich odziedziczył jego syn Stanisław, który w 1817 r. przekazał go swej córce, będącej żoną Jacka Klimzy. I to właśnie od jego nazwiska

pochodzi nazwa tego obszaru: „Klimzowizna” – „Klimzowiec” (z niem. Klimsawiese).

W 1855 r. tereny te sprzedane zostały przez kolejnego właściciela, Michała Frenzla ze Zbroslawic, Urzędowi Górnictwu, który zamierzał wybudować tu górniczą kolonię mieszkalną dla górników kopalni „Król”. Teren podzielono wówczas na małe parcele, które bezpłatnie przekazano górnikom celem zbudowania własnych domów mieszkalnych. Dodatkowo udzielono im wsparcia finansowego z Górnośląskiej Górnictwej Kasy Pomocniczej. Pierwsze 29 budynków wzniesio-

nych zostało w latach 1856–1858. Domy budowane były w sześciu równoległych rzędach, tworząc siatkę ulic wychodzących prostopadłe do dzisiejszej ulicy ks. Jana Gałeczki. Dziś są to ulice: Młyńska, Średnia, Franciszkańska, Górnicza i św. Barbary.

Ludność Klimzowca pochodziła z różnych stron Górnego Śląska, a także z obszarów Kongresówki, a nawet z Moraw. W 1859 r. obszar ten otrzymał oficjalną nazwę Kolonia Dolnohajducka, która w 1868 r. włączona została w granice administracyjne nowego miasta - Królewska Huta, a później po kolejnych zmianach administracyjnych - do Chorzowa.

Nasz spacer po Klimzowcu rozpoczynamy od przystanku tramwajowego linii nr 20 i 40, mieszczącego się przy ul. Hajduckiej i dochodzącej do niej alei Bojowników o Wolność i Demokrację. Z przystanku idziemy ul. Hajducką obok najstarszego na terenie miasta Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. Augustyna Czarneckiego, który założony został już w 1905 r. Budynek, przy którym usytuowany jest przystanek tramwajowy, to wybudowana w 1908 r. dawna ogrodowa restauracja z zapleczem i mieszkaniem dla dozorczy, a obecnie ogrodowa świetlica. Po przeciwnej stronie rozciąga się teren Zespołu Szkół Sportowych nr 1 im. Janusza Kusocińskiego z nowoczesnym budynkiem szkolnym. Tuż przy ogrodzeniu szkoły, od strony ul. Hajduckiej, biegnie tzw. Kanał Sueski, mający ok. 2,3 km długości, częściowo nakryty specjalnymi płytami. Kanał będący pierwotnie suchym rowem wykorzystany został przez ówczesne władze kopalń i miasta jako kanał ściekowy, który doprowadzał swe brudne wody do płynącej m.in. przez Klimzowiec rzeki Rawy. Już w 1914 r. wzniesiono na rzece oczyszczalnię ścieków, która po kilkukrotnych przebudowach i modernizacjach działa do dzisiaj.

Dalej idziemy ul. Hajducką, gdzie wśród rozłożystych lip i starych górniczych familoków, stoi przydrożny krzyż „Boża Męka”, wzniesiony w tym

Pomnik Harcerza.

miejsu już pod koniec XIX lub w początkach XX wieku. Następnie kierujemy swoje kroki do zbiegu ulic Górniczej i Racławickiej. Wzdłuż kanału dochodzimy do przejścia łączącego się z ul. Franciszkańską. W tej części Klimzowca znajduje się kościół pw. św. Franciszka z Asyżu, który wraz z zabudowaniami klasztornymi powstał w latach 1981–1990, wg. projektu Krystiana Laska i Bogdana Skurowskiego. Wnętrze kościoła to halowa przestrzeń zakończona półokrągłą ścianą prezbiterium, nad którym znajduje się kopuła. Prezbiterium ozdobione jest jedynie drewnianym, prostym krzyżem. Do bryły kościoła przylegają

zabudowania klasztorne. Dodatkowej monumentalności budowli dodaje wysoka wieża zakończona półkolem, a także wejście główne kościoła. Ojcowie franciszkanie pojawili się na terenie Klimzowca już w 1934 r. za sprawą ówczesnego proboszcza parafii św. Jadwigi, ks. Jana Gajdy. W 1935 r. stanął tu drewniany kościół, który służył przez lata wiernym do czasu jego rozebrania. Warto trochę dłużej zatrzymać się w kościele św. Franciszka zwłaszcza w okresie zbliżającego się okresu Bożego Narodzenia. W prezbiterium świątyni ustawiana jest jedna z największych szopek bożonarodzeniowych w mieście.

Warto jeszcze na krótko przejść ul. ks. J. Gałęzki do ul. Młyńskiej, aby dotrzeć do ul. Krętej, gdzie w domu przy nr 15 mieszkała słynna „Królowa Klimzowca”, Petronela Golasiowa (1851 – 1935) – polska działaczka społeczno-narodowa. Z ulicy Krętej, podążając dalej ul. ks. J. Gałęzki, dochodzimy do ul. św. Barbary. Na narożu stoi wzniesiony w latach trzydziestych ubiegłego wieku kamienny krzyż przydrożny, a za nim mieści się jeden z najstarszych domów mieszkalnych Klimzowca, wzniesiony już w 1855 r. Natomiast po przeciwnej stronie znajduje się pomnik poświęcony zamordowanemu w tym miejscu we wrześniu 1939 r. przez hitlerowców powstańcowi śląskiemu Piotrowi Kowalczykowi.

Oblicze Klimzowca zmienia się od lat poprzez prowadzone tutaj inwestycje mieszkaniowe. Charakterystyczne dla całej dzielnicy są biegnące wzdłuż ul. ks. J. Gałęzki tzw. falowce, składające się z 16 segmentów o różnej wysokości, w których zamieszkuje obecnie ponad 830 rodzin.

U zbiegu ulic J. Ryszki i ks. J. Gałęzki uwagę przykuwa pełen ekspresji Pomnik Harcerza, autorstwa Gerarda Grzywaczyka, odsłonięty w 1988 r.

**Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny**

Szopka bożonarodzeniowa w kościele św. Franciszka z Asyżu.

Przydrożna kapliczka.

Pomnik ku czci powstańca śląskiego.

Nowy wagon w pełnej krasie

Piątek, 22 listopada 2013 roku, przejdzie do historii Tramwajów Śląskich jako dzień, w którym pierwszy nowy, niskopodłogowy wagon typu Pesa Twist Step 2012 N ruszył w trasę. I choć był to tylko krótki przejazd techniczny, z udziałem zaproszonych gości i dziennikarzy, to jego uczestnicy mogli przekonać się o zaletach nowego pojazdu.

Przejazd techniczny nowym wagonem był kulminacją dwudniowych obchodów Jubileuszu 115-lecia Elektrycznej Komunikacji Tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej, który spółka Tramwaje Śląskie celebrowała w Zabrzu. Spotkanie specjalistów z dziedziny komunikacji publicznej z całej Polski zapewne zaowocuje w przyszłości. Już dziś jednak było się czym pochwalić. - Pokazaliśmy naszą wieloletnią, bogatą historię, zakres realizowanego ogromnego zadania inwestycyjnego i plany na przyszłość. Zaprezentowaliśmy także nowy tramwaj, który od drugiego kwartału 2014 roku będzie wozić pasażerów w Aglomeracji - powiedział Dyrektor Wykonawczy Tramwajów Śląskich S.A. Bolesław Knapik.

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Pierwszy z zamówionych nowych tramwajów wyprodukowanych przez firmę Pojazdy Szynowe Pesa Bydgoszcz S.A. dostarczony został do spółki Tramwaje Śląskie 10 listopada. W pierwszych dniach swojej obecności na śląskich torach wagon przechodził szereg testów, głównie w Katowicach. Pierwsi motorniczowie zostali przeszkoleni przez specjalistów z Pesy, by w kolejnych miesiącach sami mogli uczyć tramwajową kadrę obsługi nowych wagonów. W czasie testów i jazd szkoleniowych tramwaj był oklejony specjalną folią, by zbyt wcześnie nie zdradzić jego wyglądu. Teraz już wszystkie karty zostały odkryte, a reakcje pasażerów na nowy wagon są bardzo pozytywne. Pozostaje zatem tylko czekać dnia, gdy tramwaj rozpocznie swoją służbę na torach Śląska i Zagłębia.

(az)

13x13

O tym, że na śląsko-zagłębiowskie tory powrócił tramwaj 13N czytelnicy „Silesia Tram News” dowiedzieli się już z numeru październikowego. Jednak to listopad jest miesiącem najbardziej związanym z historią tego typu pojazdów na Górnym Śląsku – wszak 23 listopada 1962 roku pierwszy zaczął, a 24 listopada 1985 roku ostatni skończył liniową służbę. Dlatego właśnie w listopadzie tego roku na torach pojawił się dwa razy...

16 listopada ponad 40-osobowa grupa miłośników komunikacji miejskiej wzięła udział w przejeździe historycznym wagonem numer 308 nazwanej „13x13”. Wagon – już w pełni w śląskich barwach kremowo-czerwonych – odwiedził te miejsca, w których liniowe „trzy-nastki” się pojawiały. Nie mogło zabraknąć na trasie siedmiogodzinnej wycieczki centrum Katowic, zajezdni Zawodzie, Siemianowic Śląskich czy Chorzowa, ale wagon dotarł również trasą - niegdyś obsługiwaną przez katowicką zajezdnię - linii 24 na ulicę Okrzei

Zdjęcia: Adrian Pander

w Sosnowcu oraz... po raz pierwszy od 1967 roku na ulicę Metalowców w Chorzowie, gdzie zjechał aż pod bramę firmy Alstom Konstal S.A., czyli w miejsce, gdzie został wyprodukowany! Wzbudził niemałe zainteresowanie wśród mijanych osób, nikt też nie zliczył, ile zdjęć i nagrań filmowych powstało podczas tego symbolicznego powrotu wagonu 13N na tory aglomeracji. Wszyscy uczestnicy imprezy zgodnie stwierdzali, że wagon - mimo swych 46 lat - jest pełen werry i bez wątpienia wzbogaca swoją obecnością tramwajowy krajobraz aglomeracji.

Drugi specjalny przejazd "trzy-nastka" odbyła 25 listopada, czyli w dzień Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej patronki tramwajarzy. Tego dnia wagon kursował okrężną trasą z rynku w Chorzowie przez Dąb, Katowice, Załęże i Chorzów Batory z powrotem na chorzowski rynek. Katarzynkowe kursy dostępne były dla wszystkich pasażerów, a na pokładzie obecna była m.in. wystawa grupy fotograficznej ZASPA z Katowic

prezentująca śląsko-zagłębiowskie tramwaje w obiektywach jej członków, którą do 7 stycznia można oglądać w Inkubatorze Społecznej Aktywności w Katowicach przy ulicy Młyńskiej 5.

Jakub Drogoś
Prezes Zarządu
KMTM Chorzów Batory

Tramwaje Śląskie ze Złotym Certyfikatem

„Przedsiębiorstwo Fair Play”

Trzeci rok z rzędu Tramwaje Śląskie S.A. uhonorowane zostały przez Krajową Izbę Gospodarczą certyfikatem "Przedsiębiorstwo Fair Play". Wyróżnienie w postaci Złotego Certyfikatu, podczas uroczystej gali 6 grudnia 2013 r. w Warszawie odebrał Prezes Zarządu Tadeusz Freisler. "Przedsiębiorstwo Fair Play" jest najstarszym ogólnopolskim programem certyfikującym w obszarze etyki biznesu i społecznej odpowiedzialności biznesu.

Po raz pierwszy spółka Tramwaje Śląskie ubiegała się o certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play” trzy lata temu. Zarząd Spółki nie wahał się poddać obiektywnej weryfikacji niezależnej instytucji będąc przekonany, że Spółka utrzymuje wysoki standard współpracy z partnera-

mi biznesowymi, a także relacji między przełożonymi a pracownikami oraz pracownikami a klientami, którymi są pasażerowie tramwajów. To przekonanie znalazło odzwierciedlenie w niezależnych badaniach i przełożyło się na przyznanie certyfikatów w latach 2011 i 2012. Tegoroczna edycja była trzecią z rzędu, podczas której Tramwaje Śląskie S.A. zostały docenione i wyróżnione certyfikatem. Tym razem jednak jest to już Złoty Certyfikat "Przedsiębiorstwo Fair Play". - Cieszymy się, że kapituła po raz kolejny wyróżniła naszą Spółkę. To dowód na to, że codzienna praca w firmie odbywa się przy zachowaniu najwyższych standardów - mówi Prezes Zarządu Tramwajów Śląskich S.A. Tadeusz Freisler.

REKLAMA

Skrzydła drzwiowe na stare ościeżnice!!! (ponad 30 wzorów)

* profesjonalny montaż

* na terenie Górnego Śląska - transport gratis!!

DOMATOR

Katowice, ul. Ułańska 12,

tel./fax. 032 254 49 98, 605 416-116

www.domator.katowice.pl, salon@domator.katowice.pl

**Warto
zamówić
reklamę**

w

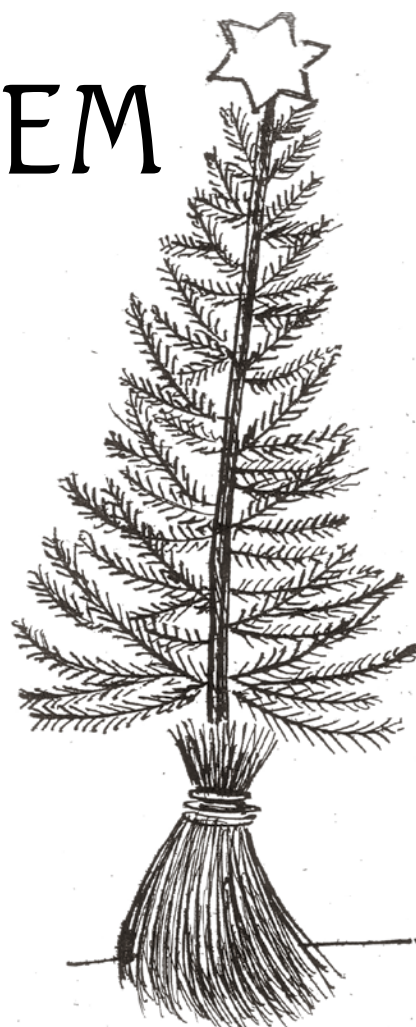
**SILESIA
TRAMNEWS**

Sprawdź!

tel. **32 2413 374**

Rysuje: Edward Tomenko

ŚWIĘTA Z UŚMIECHEM

Z redakcyjnej
poczty

Egzotyka rumuńskiego tramwaju

Nastaly długie jesienno-zimowe wieczory i czas wspomnień po słonecznym urlopie.

Podróżując po Rumunii, kraju kojarzącym się stereotypowo z biedą, taborami cyganów i dla nas wciąż egzotycznym, choć stosunkowo niedaleko położonym, odkryć można wiele ciekawych miejsc, a przy tym wspaniale wypocząć i dobrze zjeść.

Odwiedziłem miasto Galati, leżące w przepięknej delcie Dunaju, gdzie szum przepływającej wody miesza się z odgłosami najrozmaitszych ptaków, dla których miejsce to jest domem lub przystankiem przed dalszą podróżą. Przejeżdżając przez miasto zauważyłem znajome mi torowisko, a za chwilę nadjeżdżający tramwaj trochę inny, od znajomych „stopiątek”. Od razu zapadła decyzja, by się nim przejechać. Wrażenia z jazdy podobne do tych, które znamy na co dzień. Jednak w niezwykłym miejscu nawet DUEWAG ZGT6 ma posmak egzotyki.

Krzysztof Lisowiec (motorniczy RK3)

Zachęcamy Czytelników naszego pisma do nadsyłania na adres redakcji lub mailowo (biuro@agencjamedial.pl) własnych wspomnień i obserwacji ciekawostek dotyczących komunikacji miejskiej w innych regionach kraju czy w najodleglejszych zakątkach świata.

Tramwaj z klocków

Mateusz Wawrowski z Poznania od kilku miesięcy poświęca się pasji projektowania i budowy modeli pojazdów komunikacji miejskiej z klocków Lego. Spod jego ręki wyszły już m.in. takie cacka jak autobusy miejskie Solaris Urbino 12 oraz Ikarus 260.04. Jednym z najnowszych modeli opracowanych przez konstruktora jest tramwaj Konstal 105Na, pochodzący z chorzowskiej fabryki Konstal.

- Mój tramwaj posiada malowanie poznańskie zielono-żółte – opowiada Mateusz Wawrowski.
- Jest wyposażony w ruchome wózki szynowe, ruchomy pantograf, czerwone siedzenia oraz kasowniki. Nie brakuje motorniczego, ani pasażerów. Wewnątrz wagonu zmieści się kilkanaście ludzików Lego – kontynuuje. W pierwszym wagonie składu znajduje się kabina kierującego tramwajem z pulpitem sterowniczym i pedałami nastawnika jazdy, hamulca oraz czuwaka.

Kabina motorniczego oddzielona jest od części pasażerskiej „szafą” z urządzeniami elektrycznymi. Z przodu tramwaju znajduje się wyświetlacz trasy, a z tyłu wyświetlacz numeru linii.

- W tramwaju można zamontować wózki napędowe, które pozwoliłyby na samodzielną jazdę wagonu po torach. Wózki skrętne umożliwiłyby pokonanie łuków. Wagon świetnie śmiga po torach Lego – zachwala konstruktor.

Więcej zdjęć oryginalnego pojazdu znaleźć można na stronie internetowej <http://lego.cu-usoo.com/ideas/view/52880>. Tam też odbywa się głosowanie na projekt. Jeśli poprze go co najmniej 10 tysięcy osób, wagon będzie miał szansę stać się oficjalnym zestawem Lego.

Horoskop

WODNIK [20.01-18.02]

Któż oprze się pokusie poczynienia noworocznych planów? Choć nie z nich nie wychodzi, mamy przynajmniej gwarancję dobrego nastroju dwa razy w ciągu roku: na początku – w związku z wielkimi zamiarami i na końcu – kiedy już nie pamiętamy, co zaplanowaliśmy.

RYBY [19.02-20.03]

Nie rozpamiętuj przeszłości, z nadzieją patrz w przyszłość – niech to będzie dla Ciebie przesłanie na nadchodzący nowy rok. Nie zapomnij przy tym, że samo patrzenie nie przyniesie rezultatów – w dążeniu do sukcesu trzeba będzie włożyć więcej wysiłku.

BARAN [21.03-19.04]

Unikaj nerwowych napięć, szkoda na nie twojego zdrowia. Skoro masz szansę na relaks i wyluzowanie – wykorzystaj to w pełni, bo na kolejną podobną okazję przyjdzie Ci trochę poczekać. Z nowym rokiem przybędzie obowiązków.

BYK [20.04-20.05]

Zaskakujące wydarzenia w czasie świąteczno-noworocznym wydają się być specjalnością waszego życia rodzinnego. Wygląda na to, że nie inaczej będzie i tym razem. Na ile można – szykujcie się na niespodziewane!

BLIŹNIĘTA [21.05-21.06]

Cenisz spotkania świąteczne w jak najliczniejszym rodzinnym gronie, ale nie znosisz związanych z tym wielokilometrych podróży. Tym razem jeszcze się nie wykręcisz od wyjazdu. A za rok? Kto wie, może z gościa staniesz się gospodarzem rodzinnego zjazdu?

RAK [22.06-22.07]

Lepiej będzie jeśli jeszcze raz dokładnie przemyślisz ten krok i przeanalizujesz rachunki potencjalnych zysków i strat. Zdaje się, że inwestycja, którą planujesz poczynić jest zbyt ryzykowna i może się okazać niewarta swojej ceny...

LEW [23.07-22.08]

Któs z twojego otoczenia samowzwańczo poczuł się w obowiązku do decydowania o twoim życiu, zasypując Cię ocenami postępowania, radami i analizami, co sam zrobiłby, będąc na twoim miejscu. Początkowo było to nawet zabawne, ale przyszedł czas na odpór.

PANNA [23.08-22.09]

Konsekwentnie dążysz do jasno określonego celu, nie zważając na przeszkody, których nie brakuje na twojej drodze. Zostaw teraz sprawy swojemu biegowi i nie podejmuj szybkich decyzji. Daj sobie czas na przemyślenia.

WAGA [23.09-22.10]

Tempo życia wydaje Ci się coraz bardziej zawrotne. Rok jeszcze dobrze się dla Ciebie nie zaczął, a już się kończy? To jednak zbyt duże uproszczenie, ale jeśli upływający czas nie pozwolił Ci na spełnienie wszystkich oczekiwań, przed Tobą kolejnych 365 dni działania...

SKORPION [23.10-22.11]

Czasem trzeba zmienić najprecyzyjniejsze plany, dlatego lepiej od razu mieć w zanadrzu warianty, uwzględniające różne okoliczności. Tym razem zbyt mocno zaufałeś przekonaniu, że „jakoś to będzie” i pominąłeś alternatywne scenariusze. Mądry Polak po szkodzie.

STRZELEC [22.11-21.12]

Święta to dobry czas na odnowienie zaniedbanych kontaktów towarzyskich, zapomnienie przykrych zaszłości i odbudowę dawnych przyjaznych relacji. Wiesz kto z nadzieją czeka na twój krok i dlaczego sam nie wykona go pierwszy...

KOZIOROŻEC [22.12-19.01]

Plotka – nie bajka, nie w każdej tkwi ziarenko prawdy, nie warto nawet się nimi zajmować i analizować, które opierają się na rzeczywistości, a które jedynie na wybujałej wyobraźni rozpowiadających. Niech gadają – ty rób swoje. Szkoda czasu na bzdury.

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Porto w lampoe	Cząstka metra	Zupa lub rzecz bez wartości	Straszycie, monstrum		Nie detal		Duży pakunek Surowiec rakosze
			Wynagrodzenie		Budynek pełen zboża		
MO w PRL-u				Rygiel			
					Chwył filmowy Zemia uprawna		
Część goleni cielej				"Mało ważna" ryba			
		W długopisie Słok na przetwory				Skok w wodę	Brak polysku
"Niemy" aktor Wzięta karciana				List bez podpisu			
					Odblask pożaru		
Pisarz ... Noego				Tienowy - dla nurka			

Wśród czytelników, którzy nadesłały prawidłowe rozwiązania do 10 stycznia na adres wydawcy rozlosujemy nagrody w postaci biletu miesięcznego KZK GOP. W tym miesiącu bilet miesięczny wylosowała Barbara Winter z Katowic. Gratulujemy!